

uvádí

Vratislava Mikana v monodramatu

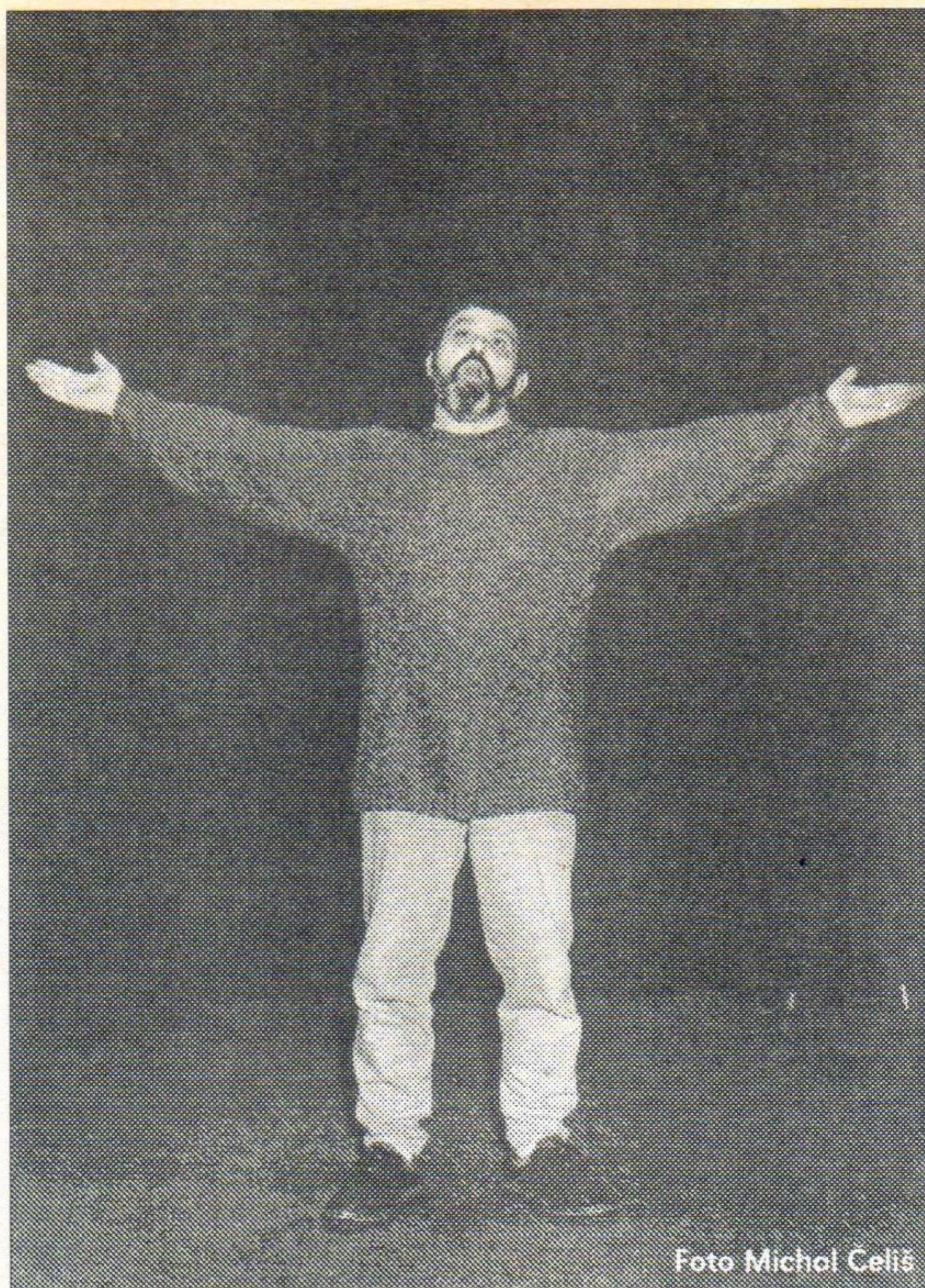
DERNIÉRA

*volně podle hry
Stalo se v ZOO (Edward Albee)*

Režie: Petr Vojkůvka

Premiéra 24. 2. 2001

Sponzoři: Město Aš
Hasso Aš

EDWARD ALBEE (nar. 1928 ve Washingtonu) vyrůstal jako adoptivní syn divadelních podnikatelů, takže s prostředím kulis, reflektorů a herců se seznámil velmi záhy. Nedosáhl žádného odborného vzdělání, živil se jako svačinář, prodavač, cestoval. Jako hlasatel jedné newyorské rozhlasové stanice začal psát pro divadlo. V USA se prosazoval obtížně. Velmi úspěšné premiéry měly jeho prvotiny *Stalo se v ZOO* a *Smrt Bessie Smithové* v Berlíně 1959 a 60. Rozhodující úspěch mu přinesla tříaktová hra *Kdo se bojí Virginie Woolfové* (1962). Z řady dalších dramát jsou u nás hrány *Křehká rovnováha*, *Pobřeží*, *Manželská hra*, *Tři velké ženy*. Albee se zabývá složitostí nitra svých hrdinů v kontrastu s okolními vlivy: lidé svým bližním dělají ze života peklo, protože nejsou s to přijmout je s jejich slabostmi; lidé se smiřují se svým údělem tím, že si vytvářejí neověřitelné systémy, které jim mají osvětlit, proč se tolik trápí se životem; hodnotový žebříček člověka; ztráta vitality. Stavba jeho her je často složitá, není však dramatikem absurdity. Z jeho díla vyzařuje poselství. Je to dramatik lidské existence v havarijní situaci; dramatik samoty uprostřed množství; dokázal drammatizovat nedramatizovatelné: izolaci a lhostejnost.

SEBEVRAŽDA

je nejzávažnějším důsledkem deprese. Většina lidí, kteří každý rok ukončí svůj život sebevraždou, trpí depresí. Některé autonehody jsou pravděpodobně sebevraždy. Někteří lidé provozují nebezpečné sporty a zaměstnání nebo si osvojili nebezpečné návyky (např. užívání drog) nebo jsou tělesně nemocní a přestali brát léky, mohou tak vlastně hledat smrt. Proto lze skutečné množství sebevražd za rok odhadnout na dvojnásobek ohlášených sebevražd. Počet neúspěšných sebevražedných pokusů se odhaduje na 2 - 8násobek, než je počet sebevrahů.

Ženy se pokoušejí o sebevraždu asi 3x častěji než muži, ale mužům se jejich pokusy podaří častěji než ženám (volba jistější metody - skok z výšky, střelná zbraň, oběšení).

Nejčastějšími uváděnými důvody sebevražedných pokusů jsou deprese, osamělost, nemoc, partnerské nebo manželské problémy, finanční nebo pracovní potíže.

Starší lidé mají stále největší, byť klesající, podíl na celkovém množství sebevražd. Za posledních 40 let se téměř zčtyřnásobil počet sebevražd u dospívajících a mladých dospělých.

Nápadnou vlastností dospívajících, kteří se pokusili o suicidium, je sociální izolace. Sami sebe popisují jako samotáře, většina má rodiče, kteří se rozvedli nebo žijí odděleně, mnoho jich má rodiče alkoholiky a uvádějí, že je rodiče májí málo rádi.

Mladí narkomané měli v týdnech, jež sebevraždě předcházely, více závažných interpersonálních konfliktů nebo ztratili partnera (ztratili jediný zdroj podpory). Jejich osobní zdroje jsou vyčerpány užíváním drogy, nevyrovnejí se se stresem, sahají k sebevraždě. Jiným připadá jejich emoční strádání nesnesitelné, nevidí žádné jiné řešení svých problémů než smrt.

Jindy si osoba ve skutečnosti nepřeje zemřít, ale snaží se druhé upozornit na závažnost své situace. Motivem je touha sdělit někomu pocity zoufalství a změnit chování jiných lidí.

POZNEJTE SVOU ÚZKOST

a odpovězte si na tyto otázky:

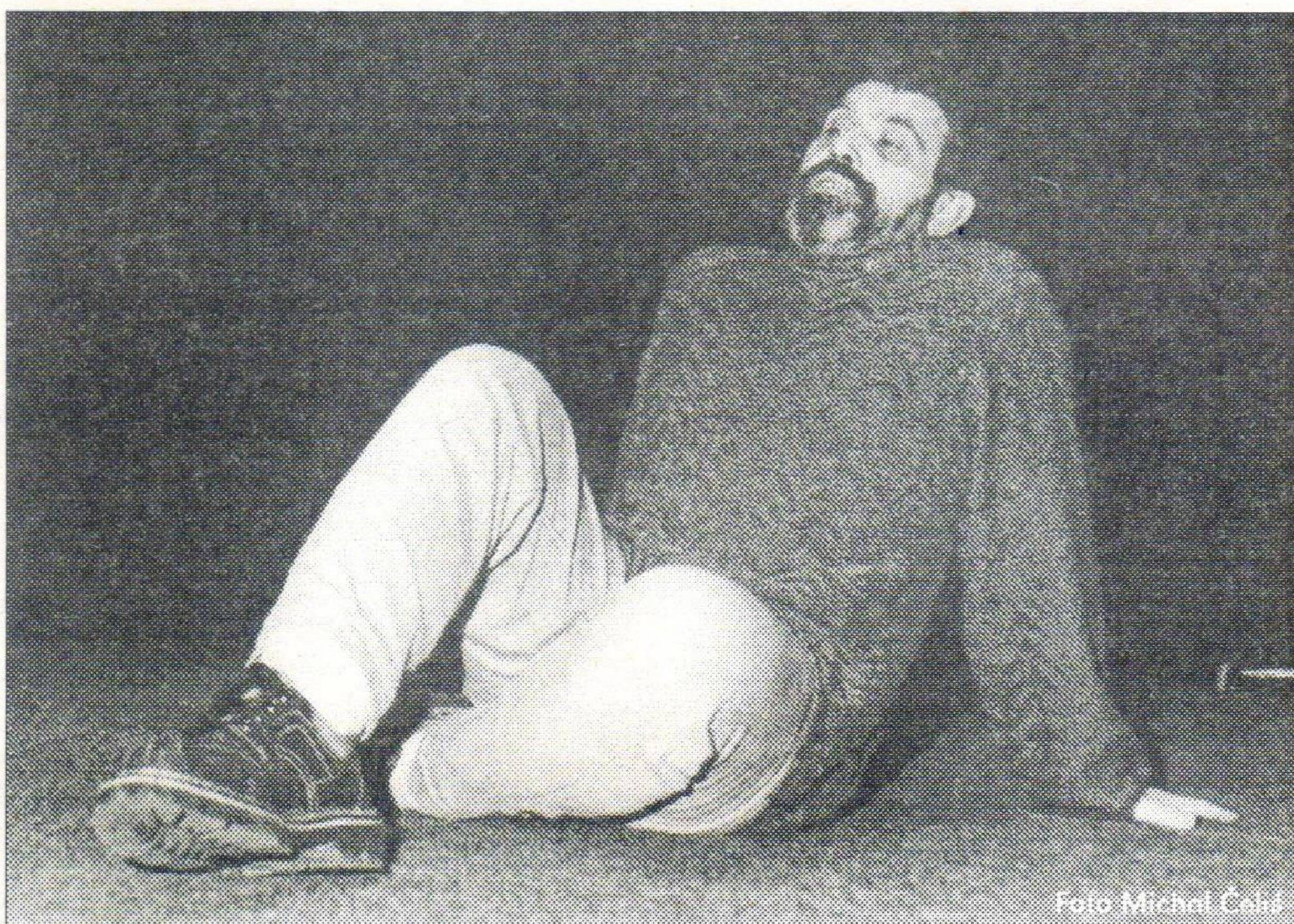
Jaké situace, zvířata nebo věci ve mně budí úzkost?

Jaké jsou **mé** tělesné pocity a **mé** úzkostné myšlenky, když jsem ve stresu?

Jak se liší síla mé úzkosti v různých situacích?

Co mám tendenci dělat, když jsem úzkostný?

Co mi pomáhá zvládat stavy úzkosti?

MÉ MÍSTO

Starala's se, matko má!
kde mi pán Bůh místo dá:
na Obděnském hřbitově
je, maticko, místo mé!

Na hřbitově za stěnou
tam mi postel ustelou;
místo peřin prachových
dají třísek borových.

Ti Obděnští zvoníci
to jsou slavní muzici:
ti mně budou pěkně hrát,
a já budu tvrdě spát.

Kdyby hráli sto hodin,
už se více nezbudím;
kdyby hráli ještě víc,
všecko není platno nic!

Z Berounska